

РЕШЕНИЕ

№ 6990

гр. София, 25.11.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 42 състав, в публично заседание на 21.10.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Калин Куманов

при участието на секретаря Росица Б Стоева и при участието на прокурора Моника Малинова, като разгледа дело номер **10953** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.203–207 от Административно-процесуалния кодекс във вр.с чл.1, ал.1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ).
Образувано е по искова молба вх.№ 35100/09.11.2020 г. по описа на АССГ, подадена от И. Й. М., ЕГН: [ЕГН], с настоящ адрес: [населено място],[жк], [жилищен адрес] чрез адв.Ю. и адв.Ю., с която е предявен иск с правно основание чл.1, ал.1 от ЗОДОВ против Областна дирекция на Министерство на вътрешните работи-гр.В., за присъждане на обезщетение за причинени на ищеца неимуществени вреди в размер на 5 000 лв. вследствие на незаконосъобразното му лишаване от свидетелство за управление на моторно превозно средство, ведно със законната лихва за периода от датата на увреждането /05.09.2018 г./ до датата на окончателното изплащане на дължимите суми, както и сторените по делото разноски. Обезщетението се претендира като резултат от отменен по съдебен ред незаконосъобразен административен акт – изричен отказ рег.№ 953000-4000/15.06.2020 г. на Началник на Сектор ПП при ОД МВР-гр.В., както и от фактическо бездействие на същия административен орган да предостави на ищеца издаденото му СУМПС. В тази връзка от страна на ищеца е представено Решение № 166 от 26.08.2020 г., постановено по адм.дело № 158/2020 г. на Административен съд-гр.В., влязло в законна сила на 15.09.2020 г. Ищецът поддържа, че за него са настъпили вредоносни последици, изразяващи се в чувство за несправедливост, накърнена чест, накърняване на личното

достойнство, неприятни психически изживявания – влошаване на отношенията му със семейство и близки, невъзможност да започне трудова дейност, поради изискване за притежаване на СУМПС. Същият е претърпял негативните последици в периода от 05.09.2018 г. до 29.09.2020 г. В с.з. ищецът чрез адв.Ю. моли Съда да постанови съдебен акт, с който да уважи предявения иск, претендира сторените по делото разноски, включително и адвокатско възнаграждение по представен списък.

Препис от исковата молба е връчен на ответника Областна дирекция на Министерство на вътрешните работи-гр.В. за отговор. В законоустановения срок е постъпил писмен отговор, в който се излага становище за допустимост на исковата претенция, но се излагат доводи за нейната неоснователност и недоказаност. Ответникът претендира разноски, като моли Съда в случай на прекомерност на претендираното от ищеца адвокатско възнаграждение, да присъди такова съгласно законовия минимум. В с.з. ответникът не изпраща представител.

С. градска прокуратура чрез прокурор М. излага становище за основателност и доказаност на исковата претенция.

Административен съд-С. град, след преценка на събраните по делото доказателства, намира за установено следното от фактическа страна:

С молба вх.№ 953000-7472/05.09.2018 г. ищецът И. Й. М. е сезирал Началника на сектор ПП, ОДМВР-гр.В., с искане да му бъде връчено СУМПС, тъй като дължимите от него глоби са погасени по давност. По подадената молба ищецът не е получил отговор.

Предвид на това ищецът е депозирал жалба до Районен съд-гр.В. с искане Съдът да изиска невръчените му наказателни постановления, за да може да ги обжалва, респективно с искане същите да бъдат отменени като незаконосъобразни поради изтекла давност. Районен съд-гр.В. е прекратил производството по делото, тъй като не е бил сезиран съгласно разпоредбите на ЗАНН.

Подадена е нова молба от ищеца - вх.№ 953000-2611/25.03.2019 г. до Началника на сектор ПП, ОДМВР-гр.В., с искане за незабавно връщане на СУМПС, поради изтекла давност на наложени му глоби с издадени наказателни постановления, по която ищецът не е получил отговор.

На 08.01.2020 г. е подадена трета молба, по която също няма отговор.

И. Й. М. е подал нова молба на 21.05.2020 г., по която също не е получил отговор.

В тази връзка ищецът е сезирал Административен съд-гр.В. с жалба против мълчалив отказ за произнасяне.

На 29.06.2020 г. ищецът е получил изричен отказ, обективиран в писмо рег.№ 953000-4000/15.06.2020 г. В писмото е посочено, че НП № 15-0304-000-612/15.04.2015 г., НП № 15-0304-000-621/16.04.2015 г., НП № 15-0304-000-666/22.04.2015 г. и НП № 15-0304-000-684/22.04.2015 г. са връчени на ищеца на 06.08.2018 г., като същите са влезли в законна сила на 14.08.2020 г., предвид което СУМПС ще му бъде върнато след като същият заплати дължимите суми по наложените му административни наказания, като по отношение на доводите за изтекла погасителна давност не са изложени мотиви.

Административен съд-гр.В. е установил, че давността по отношение на наложените с издадените наказателни постановления глоби е изтекла поради наличие на предпоставките, визирани в чл.80, ал.1, т.5 от НК във вр.с чл.11 от ЗАНН. Съгласно мотивите на съдебния акт абсолютната давност по отношение на издадените на ищеца НП е изтекла, както следва:

- за НП № 15-0304-000-612/15.04.2015 г. за нарушение, извършено на 03.04.2015 г. – на 03.10.2019 г.;
- за НП № 15-0304-000-621/16.04.2015 г. за нарушение, извършено на 03.04.2015 г. – на 03.10.2019;
- за НП № 15-0304-000-666/22.04.2015 г. за нарушение, извършено на 17.04.2015 г. – на 17.10.2019 г.;
- за НП № 15-0304-000-684/22.04.2015 г. за нарушение, извършено на 17.04.2015 г. – на 17.10.2019 г.

С Решение № 166 от 26.08.2020 г. по адм.дело № 158/2020 г. по описа на Административен съд-гр.В. Съдът е отменил като незаконосъобразен обжалвания отказ, като е върнал административната преписка със задължителни указания да предостави на ищеца изисквания документ. Решението е влязло в сила на 15.09.2020 г. Със заявление вх.№ 953000-7005/28.09.2020 г. И. Й. М. въз основа на влезлия в сила съдебен акт е изискал от административния орган да издаде СУМПС и то му е предоставено на 29.09.2020 г.

Претенцията на ищеца за обезщетяване на твърдените от него неимуществени вреди, съгласно уточнителната искова молба, произтича от два взаимосвързани кумулативно юридически факта – фактическо бездействие на Началник на сектор ПП при ОД МВР – [населено място] да предостави на ищеца издаденото му СУМПС за период от 05.09.2018 г. до 29.09.2020 г. и от отменен като незаконосъобразен по съдебен ред административен акт – изричен отказ рег.№ 953000-4000/15.06.2020 г. на Началник на сектор ПП при ОДМВР-гр.В.. Ищецът излага твърдения за претърпени неимуществени вреди в периода от 05.09.2018 г. до 29.09.2020 г. поради незаконосъобразното задържане на СУМПС, изразяващи се в чувство на несправедливост, накърняване на човешките му права, невъзможност да започне работа, поради обстоятелството, че за това му е изисквано валидно СУМПС. Излага твърдения за емоционални проблеми – напрежение, психическа нестабилност, предизвикали влошаване отношенията му със семейството му и негови близки.

Във връзка с претендираните вреди по искане на ищеца беше допусната и разпитана като свидетел М. К. А., живееща на семейни начала с ищеца. Свидетелката сподели, че ищецът е следвало да смени в КАТ-гр.В. притежаваното от него СУМПС, поради изтичане. В тази връзка същият е подал документи, получил е номер и уведомяване на коя дата да отиде да получи документа. На датата на получаване съответните служители са отказали да му предоставят документа, поради наличие на неплатени глоби. СУМПС е било издадено, но няколко пъти е отказвано да му бъде предоставено. А. допълни, че ищецът е имал издадени актове за нарушения, но същите са били погасени по давност. За това ищецът е депозирал възражения, но е получил СУМПС след като е завел дело. Адресната му регистрация е в [населено място], [улица], вх.Г, ап.29, ет.8. Свидетелката заяви, че ищецът е бил много изнервен относно този факт. Тя страда от диабет, поради което се е налагало да бъде често водена при лекари, била с патерици и това налагало М. да я кара, но предвид липсата му на СУМПС, същата ползвала таксиметрови услуги. Освен това ищецът не можел да започне работа като шофьор, предлагана му била работа да превозва материали. Свидетелката твърди, че от много места му е предлагана работа, но той не е бил назначен предвид липсата на валидно СУМПС. Наясно е с това, защото живее от 22 години с него и той споделя с нея. Заяви, че М. се променил – не е могъл да спи, изпитвал е притеснение, осъществявал е трудова дейност за 4 часа в сферата на

строителството. Допълни, че в този период тя била много зле и децата ѝ помагали. В този период М. бил много напрегнат, изнервен, постоянно имал спречквания с А., както и че ограничил контактите си със свои приятели. В заключение заяви, че след като е получил СУМПС, М. се е успокоил и е възстановил нормалния си начин на живот.

Съдът ще обсъди свидетелските показания при излагане на правните си изводи.

В хода на съдебното производство се приобщиха следните доказателства, представени от ищеца с молба от 21.01.2021 г. – заверен препис от Решение № 166 от 26.08.2020 г. по адм.дело № 158/2020 г. на Административен съд-гр.В. /л.27/.

При така установената фактическа обстановка Съдът достигна до следните правни изводи:

По силата на чл.7 от Конституцията на Р. България държавата отговаря за вреди, причинени от незаконни актове или действия на нейни органи и длъжностни лица. Така прогласеният в основния закон принцип е залегнал в нормата на чл.203 ат АПК, който позволява на гражданите и юридическите лица да предявят иски за обезщетение за вреди, които са им причинени от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на административни органи и длъжностни лица, като за неуредените въпроси за имуществената отговорност се прилагат разпоредбите на ЗОДОВ.

Съгласно чл.1, ал.1 от ЗОДОВ държавата и общините отговарят за вредите, причинени на гражданите и юридическите лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица или по повод изпълнение на административна дейност. Във връзка с обсъждане на въпроса за допустимостта на исковата молба, следва да се посочи още, че наличието на елементите от фактическия състав за ангажиране отговорност по чл.1, ал.1 от ЗОДОВ имат отношение към основателността на иска, а не към неговата допустимост (Определение № 8484/25.06.2009 г. по адм. дело № 8437/2009 г. на ВАС, Определение № 14030/17.12.2008 г. по адм. дело № 9536/2008 г. на ВАС, Определение № 1492/04.02.2009 г. по адм. дело № 579/2009 г. и Определени № 6452/16.05.2018 г. по адм. дело № 5068/2018 г. на ВАС).

Разпоредбата на чл.205 от АПК сочи като ответник по иска за обезщетение, юридическото лице, представлявано от органа, от чийто незаконосъобразен акт, действие или бездействие са причинени вредите. В случая такова юридическо лице е ОДМВР-гр.В., като правилно искът за обезщетение е предявен спрямо юридическото лице.

Предвид гореизложеното исковата претенция е процесуално допустима, като предявена от активно легитимирано лице, притежаващо правен интерес, с оглед фактическите твърдения на ищеца, че е претърпял неимуществени вреди от незаконосъобразен административен акт и бездействие на административен орган по смисъла на чл.1, ал.1 от ЗОДОВ.

За да възникне правото на обезщетение, е необходимо да са налице няколко кумулативни предпоставки, а именно: вреда - имуществена или неимуществена; незаконосъобразен акт, действие или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата или общината, при или по повод изпълнението на административна дейност; пряка и непосредствена причинна връзка между незаконосъобразния акт, действието или бездействието и настъпилата вреда. Под вреда следва да се разбира отрицателната последица от увреждането, която засяга неблагоприятно защитените от

правото имуществени и неимуществени интереси на увредения, а под "пряка и непосредствена" - тази вреда, която следва закономерно от незаконосъобразния акт, действие или бездействие на компетентния административен орган по силата на безусловно необходимата връзка между тях. При липсата на който и да е от елементите на фактическия състав не може да се реализира отговорността по чл.1 от ЗОДОВ. Съгласно изричното правило на чл.204, ал.4 от АПК незаконосъобразността на действието или бездействието се установява пред съда, пред който е предявен искът за обезщетение.

Съгласно разпоредбата на чл.4 от ЗОДОВ обезщетение се дължи за всички вреди – както имуществени (претърпени загуби или са пропуснати ползи) или неимуществени (претърпени болки и страдания, които представляват негативни емоционални изживявания на лицето, намиращи не само негативно отражение в психиката, но и социален дискомфорт за определен период от време), които са пряка и непосредствена последица от увреждането. Посочената правна норма сочи, че следва да се установи наличието на причинна връзка между вредите и незаконния административен акт като елемент от горепосочения фактически състав, от който възниква обезщетителната отговорност на държавата.

При това положение Съдът следва да прецени установено ли е по делото настъпване на вреди, а при положителен отговор – представляват ли тези вреди пряка и непосредствена последица от издадения незаконосъобразен акт и незаконосъобразното бездействие. Причинна връзка е налице, когато вредите са резултат на увреждането, настъпили са по повод и във връзка с него.

Доказателствената тежест за установяване наличието на всички предпоставки се носи ищеца, търсещ обезщетение. Съобразно чл.154, ал.1 от Гражданския процесуалния кодекс, приложим на основание чл.144 от АПК, всяка страна е длъжна да установи фактите, на които основава своите искания или възражения. В противен случай, Съдът е длъжен да приложи последицата при носене на доказателствената тежест, като приеме недоказания факт за неосъществил се. В случая ищецът е този, който следва да докаже, чрез провеждане на пълно и пряко доказване със съответните процесуални способности, настъпването на твърдените неимуществени вреди, както и причинната връзка между тях.

Вредата като правен институт, по своята същност представлява накърняване имуществото на правните субекти или на техни неимуществени блага. Неимуществените вреди представляват сериозно засягане на личността и достойнството на гражданина, изразяващо се в претърпяване на болки и преживяване на страдания. ЗОДОВ не уточнява как се определя размерът на неимуществената вреда, поради което субсидиарно следва да се прилага гражданското законодателство и по-конкретно – разпоредбата на чл. 52 от ЗЗД, който дава възможност за определянето на вредите по справедливост.

Съгласно нормата на чл.52 от ЗЗД обезщетение за неимуществени вреди се определя от съда по справедливост. Понятието "справедливост" не е абстрактно понятие, а е свързано с преценка на редица конкретни, обективно съществуващи обстоятелства, имащи значение за правилното определяне на размера на обезщетението. При формиране размера на обезщетението за неимуществени вреди се отчита степента и характера на преживените болки и страдания от ищеца и е свързано с преценката на конкретни обективно настъпили обстоятелства, включително и периода, през който те са търпени. Също така спазването на принципа на справедливостта означава, че

размерът на обезщетението трябва да е съобразен с характера и изражението на вредата, при отчитане на икономическия стандарт в страната, като обезщетението не трябва да бъде източник на обогатяване.

По първото релевирано от ищеца основание - за бездействие на Началника на сектор на ПП при ОДМВР-гр.В., да му предостави издаденото СУМПС, поради изтекла абсолютна погасителна давност на наложени му глоби, Съдът счита същото за неоснователно. Безспорно от доказателствата по делото се установява, че административният орган е отказал получаването на СУМПС поради неплатени от ищеца глоби. Така твърдяното от административния орган основание за непредоставяне на издаденото свидетелство е мотивирано с разпоредбата на чл.159, ал.2 от ЗДвП. Тя оправомощава органа да не издава свидетелство за управление на моторно превозно средство или негов дубликат, както и отнето свидетелство да не се връща до заплащане изцяло на дължимите глоби. Следователно извършеното от органа задържане на издаденото СУМПС не е действие, което не се основава на закона. Напротив. Налице е правна норма, която оправомощава органа да извърши именно това действие – да не издаде свидетелството за управление на моторно превозно средство, респективно да откаже да го предостави при наличие на законовите предпоставки. Безспорно от представеното по делото съдебно решение се установява, че абсолютната погасителна давност на последното издадено НП е изтекла на 17.10.2019 г. Следователно до тази дата, противно на изложените в исковата молба твърдения, не е налице незаконосъобразно бездействие на административния орган.

По второто релевирано от ищеца основание - за незаконосъобразен отказ на административния орган, Съдът намира следното:

Безспорно от Решение № 166 от 26.08.2020 г. на Административен съд-гр.В. по адм.дело № 158/2020 г. се установява, че абсолютната погасителна давност на последното НП е изтекла на 17.10.2019 г. Предвид установеното със съдебен акт, ответникът е бил задължен на 18.10.2019 г. да предостави на ищеца издаденото СУМПС поради липса на предпоставки за задържането му. Следователно от тази дата до датата на получаване на СУМПС е периодът, за който следва Съда да се произнесе дали се доказват претърпените от ищеца неимуществени вреди – 18.10.2019 г. до 29.09.2020 г.

Предявеният от ищеца иск за неимуществени вреди в размер на 5 000 лв. за периода от 18.10.2019 г. до 29.09.2020 г., когато реално е получил СУМПС, се обосновава с емоционални и психически терзания на личността, накърнена чест, достойнство, невъзможност да започне трудова дейност, което от своя страна довело и до негативни последици върху психологическото му състояние. Испитвал е негативни последици, свързани с причинените негативни чувства, изнервеност, безпокойство, емоционална нестабилност поради незаконосъобразния отказ да получи СУМПС. Ищецът счита, че ако не е бил издаден незаконосъобразният отказ, той не би претърпял целия този негативен емоционален комплекс от чувства.

За доказване на неимуществените вреди по делото е разпитана св. М. А.. Съдът счита, че от така събраните гласни доказателства не се доказват посочените в исковата молба преживявания на ищеца /болки и страдания/, пряка и непосредствена последица от незаконосъобразния отказ за предаване на СУМПС от страна на ответния административен орган.

В показанията на свидетелката се сочи, че ищецът е преживял негативни емоции и притеснения. Последният е бил напрегнат, изнервен, освен че не е могъл да започне работа, е бил затруднен да транспортира съжителката си до болнични заведения във връзка със здравословното и състояние. Св.А. заяви, че предвид затрудненото положение е получавала

помощ от децата си. Съдът намира, че не се доказва наличие на причинна връзка (пряка и непосредствена) на претендираните негативни преживявания на ищеца и отказа да му бъде предоставено СУМПС от страна на ответника.

Действително, нормална човешка реакция при неправомерно отказано предоставяне на документ е да бъде ядосан. Само по себе си обаче, това не може да доведе до някакви особено съществени негативни преживявания, които да подлежат на обезщетяване. Това обстоятелство не може да предизвика такива силни негативни /психологически и стресови/ преживявания, каквито се твърдят в процесния случай. Ищецът не сочи писмени доказателства за установяване на претърпените неимуществени вреди върху психиката му – потърсена лекарска или друга помощ във връзка с преживения през периода, стрес; нито пък особено силни негативни емоции пред свидетеля при воденото на производството. Безспорно такъв тип депресивни/емоционални състояния се доказват със съответната медицинска документация /в този смисъл Решение № 15996 от 25.11.2019 г., постановено по адм.дело № 4125/2019 г. по описа на ВАС/.

Не се доказва по делото преживените притеснения и негативни емоции да са с висока степен на интензитет, нито че са продължили през целия исков период. Не се доказва и въз основа на събраните по делото гласни доказателства, че поради липсата на валидно СУМПС, ищецът не е могъл да започне работа. В връзка с това твърдение не се представиха други доказателства, поради което не е ясно водени ли са преговори с потенциални работодатели и кои са били те, за какви длъжности е била спрягана дейността на ищеца, с какви задължени евентуално би бил той при назначаването му на работа, какво МПС се е предполагало да управлява и каква би била изискуемата категория свидетелство за него.

Следва да се има предвид, че в доктрината се поддържат разнообразни виждания относно същността и обхвата на неимуществените вреди, разбирането, че те се отнасят до емоционалния живот на пострадалия и включват физическите и моралните страдания, предизвикани от действията на други лица. Но, не всяко увреждане, обаче е релевантно (и съответно подлежащо на обезщетяване), а само онова, което се характеризира с продължителност и по-висока степен на интензивност. Настъпило като последица от отменения акт увреждане на ищеца не бе установено по делото.

Прилагайки правилото, че недоказаният факт е неосъществен факт, разпределящо неблагоприятните правни последици от носената в процеса доказателствена тежест, Съдът намира, че липсват доказателства за претърпени от ищеца значителни неимуществени вреди, включително оказали влияние на психологическото състояние на ищеца (според твърденията му), извън рамките на обичайните притеснения за изхода на делото, поради което исковата претенция следва да бъде отхвърлена изцяло.

В съответствие с нормата на чл.81 от ГПК Съдът следва да се произнесе и по претенциите на страните за присъждане на разноски. Искането на ответника за присъждане на юрисконсултско възнаграждение е основателно. С изменението на чл.10, ал.2 и ал.3 от ЗОДОВ в ред. ДВ, бр.94/2019 г., се предвиди отговорност на ищеца за заплащане на юрисконсултско възнаграждение на ответника, ако последният е бил защитаван от юрисконсулт при пълно или частично отхвърляне на иска. Съгласно чл.25 от Наредбата за заплащането на правната помощ, приложима на основание § 1 от ЗР на ЗОДОВ във вр.с чл.78, ал.8 от ГПК и чл.144 от АПК, за защита по дела с определен материален интерес възнаграждението е от 100 до 300 лв. Настоящото дело не се характеризира с фактическа и правна сложност, разгледано е и решено в рамките на две съдебни заседания, поради което Съдът определя сумата от 100 лв. за юрисконсултско възнаграждение на ответника.

Така мотивиран и на основание чл.203 и сл. от АПК, Административен съд-С. град

Р Е Ш Е Н И Е:

ОТХВЪРЛЯ исковата претенция на И. Й. М., ЕГН: [ЕГН], с настоящ адрес: [населено

място],[жк], [жилищен адрес], за причинени неимуществени вреди в размер на 5 000 лв. вследствие на незаконосъобразното му лишаване от свидетелство за управление на моторно превозно средство, ведно със законната лихва за периода от датата на увреждането.

ОСЪЖДА И. Й. М., ЕГН: [ЕГН], с настоящ адрес: [населено място],[жк], [жилищен адрес] да заплати на Областна дирекция на Министерство на вътрешните работи – [населено място], юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 лв. /сто лева/.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба или протест пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: